

## ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З МАЙБУТНІМИ ДОКТОРАМИ ФІЛОСОФІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ

**Логінов Андрій Юрійович**

*відмінник освіти України,*

*вчитель-методист,*

*здобувач PhD кафедри менеджменту освіти і права,*

*Державний заклад вищої освіти «Університет менеджменту освіти»*

*Національної академії педагогічних наук України*

*м. Київ, Україна*

В умовах воєнного стану організація освітнього процесу в закладах вищої освіти послуговується рекомендаціями Державної служби якості освіти про те, як їм працювати в умовах воєнного стану, статтею 57 1 Закону України «Про освіту» -про державні гарантії учасникам освітнього процесу, наказом МОН України від 07. 03. 2022 р. № 235 «Про деякі питання організації роботи закладів фахової передвищої, вищої освіти на час воєнного стану». На початку введення воєнного стану в Україні 24. 02. 2022 р. Указом Президента України №с 64/2022 від 25. 02 2022 р. більшість закладів вищої освіти 24 регіонів України здійснювали навчання за дистанційної формою навчання, а на 01 вересня 2023 року переходять на очну форму, є де зберігаються напружена ситуація та не створено якісного безпечного середовища – на змішаний режим.

Поширена думка, що навчання в аспірантурі – це найвищий професійний розвиток особистості, яка прагне реалізувати себе у соціумі та професійній кар'єрі. Існують дві точки зору на розвиток людини, а саме: *перша* – кожен може досягти найвищого рівня майстерності в будь-якій діяльності. Для цього необхідно працювати над собою. Найбільший потенціал зростання полягає у тому, щоб підтягнути слабкі сторони. *Друга* – кожен може досягти рівня майстерності лише в області своїх талантів. Найбільший потенціал зростання– в розвитку сильних сторін. При цьому розвиток слабих сторін – це страхівка від провалів, а сильних – вказує шлях до справжнього успіху.

Під час освітнього процесу в умовах воєнного стану може виникати конфлікт інтересів при розбіжності індивідуальних цінностей здобувача та обов'язків, що зможуть спричинити емоційне вигорання (активізація власних інтересів, збереження власних ресурсів, відповідальність щодо розподілу навантаження планування часу тощо). Знаходячись в умовах війни, майбутній доктор філософії потрапляє в певне нове освітне

середовище та соціальну середу, тому змушений підлаштовувати свої дії під нові норми та виклики, адаптуватися. Вищі навчальні заклади, кафедри, керівництво, дбаючи про хорошу репутацію, зберігають партнерські відносини та продуктивний моральний клімат, щоб відстежити рівень зв'язку та самооцінки з огляду на вищезазначену ситуацію. В умовах війни психологи визначають серед факторів загрози психологічному благополуччю освітян недостатній рівень особистісної готовності до емоційної самореалізації та самопідтримки; ризик набуття психоматичних і невротичних розладів через екстремальний стрес [1]. Людина сама створює реальність своїми вчинками і спостереженнями. Самоорганізація допоможе здобувачу пов'язати свої уміння та організуватися під час планування своєї діяльності, прийняття рішень та відповідальності за них, критичності оцінки результатів. А все це разом актуалізує зміст професійної компетентності майбутнього доктора філософії, його спроможність до ефективної науково– пошукової діяльності.

Тут звернемо увагу на те, що науковому керівнику дисертаційної роботи, науково– педагогічним працівникам радимо підтримати аспіранта, зрозуміти, чому він не може продуктивно працювати, разом проаналізувати результати діяльності, постійно інформувати про хід діяльності.

Під час якісного виконання дисертації постають завдання формування потреб у підвищенні рівня наукової та науково– педагогічної діяльності, професійних навичок та вмій для вирішення конкретних задач. Дуже важливо співпрацювати та відвідувати засідання (спілкуватися із представниками) Ради молодих вчених НАПН України або вищого закладу освіти. Коло питань, які будуть важливими для аспіранта, допоможуть встановити співпрацю між молодими науковцями, науковими інституціями НАПН, Кафедрою ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття», Освітнім Хабом «Центр неперервної освіти/Lifelong Education Centre» тощо, отримати інформацію щодо стипендій, наукових досліджень в освіті молодих вчених.

Спинимся стисло на кількох моментах щодо ролі молодого науковця в умовах війни та повоєнному відновленні України. Звернемо увагу на переміщення людського капіталу в умовах війни на регіональному, всеукраїнському, міжнародному та глобальному рівнях, бо це впливає на питання кар'єри, конкурентоспроможності, життя, долі. Важливо те, що освіта і наука швидко прогресує, тому слід подбати про якість науково– методичного забезпечення підготовки майбутніх докторів філософії, активізацію ресурсності, коли багато наукових закладів, вишів переміщено, підлягає реорганізації, відчуває тиск

тотального безробіття. Ясна річ, що питання організації освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук вимагають змішаного режиму, створення комфортних та ефективних умов навчальних установ. Від суб'єктів освітнього процесу залежить рівень підготовленості роботи з різними ресурсами, цифровими ресурсами, платформами. Нагадаємо, що новий рух під назвою «Відкрита освіта» дозволяє швидко проводити обмін і співпрацю, поглиблювати навички, покращити та перерозподіляти ресурси без обмежень. Особливо у нагоді майбутніх докторів філософії для дослідження інформаційного масиву наукометричної базової колекції наукових журналів і матеріалів міжнародних конференцій стане програмам візуалізації паттернів і трендів наукової літератури VOSviewer. За такого підходу, зрозуміло, можна не згадати постійний вересневий вебінар Академ Гайд для здобувачів в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Рада молодих вчених цього Інституту ознайомлює здобувачів ступеня із можливостями вільного доступу до користування завантаженими матеріалами в е-бібліотеці НАПН України, безкоштовних публікацій у фахових виданнях засновником яких є Інститут, популяризація власних здобутків через соціальні мережі тощо. Показовим прикладом є діяльність скриньок довіри [2].

Аспірантура та докторантура ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України забезпечує ефективну підготовку конкурентоспроможного сучасного науковця. З 2020 і 2021 роках у цьому закладі освіти розпочали підготовку докторів філософії з спеціальностей 011 – освітні, педагогічні науки; 053 – психологія. 281 – публічне управління та адміністрування. Вже понад 10 років працює Всеукраїнська Школа молодого науковця Університету менеджменту освіти. Серед традиційних заходів – відкритий семінар «Дисертація: зміст, новизна, організація».

Можливі різні підходи та стратегії щодо організації здобувачів, проте іноді поради, мудра і практична думка допоможе розв'язати певну ситуацію, превентивно підготуватися до подолання викликів, інтегрувати у своєму дослідженні теоретичну і експериментальну складові.

**Порада 1.** Працюючи над експериментальною частиною та новизною дисертації, не забувайте про передові практики що будуть задовольняти освітній попит і потреби людей з різним культурним та соціальним походженням. Не відкидайте очікування наукової спільноти.

**Порада 2.** В умовах війни звертайте увагу на підтримку власного фізичного та психологічного стану, структуруйте послідовність своїх дій.

**Порада 3.** Складні умови війни дозволяють перевірити або підтвердити актуальність та новизну дисертаційного дослідження.

#### **Література:**

1. Бондарчук О., Пинчук Н. Професійне психологічне благополуччя працівників освіти: сутність, індикатори, умови підтримки під час війни і повоєнний час. *Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації*. 2023.19 травня. – URL: <http://youtube.com/watch?v=x88Cz3CWAuo&t=1s>

2. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України .URL:<http://fasebook.com/ipood.napn/?locale>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-321-0-36>

### **ПІДГОТОВКА ДИСЕРТАЦІЙ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ: ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ ТА ДОСТОВІРНІСТЬ ДАНИХ**

**Лозинська Тамара Миколаївна**

*доктор наук з державного управління,  
професор,*

*завідувач кафедри публічного управління та адміністрування,  
Полтавський державний аграрний університет  
м. Полтава, Україна*

**Сліченко Вікторія Вікторівна**

*аспірант кафедри публічного управління та адміністрування,  
Полтавський державний аграрний університет  
м. Полтава, Україна*

Дві великі проблеми інформаційного забезпечення наукових досліджень: доступ до інформації та її достовірність, – загострилися із введенням правового режиму воєнного стану, який включає і обмеження щодо отримання та поширення публічної інформації. Звернемо увагу на застереження юристів стосовно розуміння сутності публічної інформації, яку нерідко вбачають у тому, що така інформація має бути доступною громадянам за будь-яких умов. Однак, публічною інформацією називають тому, що вона «...перебуває у володінні органів публічної влади (та інших осіб, що виконують суспільно-важливі